

Ügyiratszám: BTM/2019-3/2026
Ügyintéző: Szerdahelyi Márk

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKÉRTŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervezetek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) és (2) bekezdéseinek alapján.

1.) TÁRGY

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata kezdeményezésére a XI. kerület, Bartók Béla út 130. sz. alatti Karinthy Színház homlokzatára Majoros Áron Zsolt által tervezett és készített Karinthy Márton domborműves emléktábla köztes anyagból készült modelljével kapcsolatos szakértői zsűri

2.) SZAKÉRTŐI KONZULTÁCIÓ IDEJE, HELYE

2026. augusztus 24., 9 óra 30 perc, 1036 Budapest, Lajos u. 158. (Budapest Galéria)

3.) RÉSZTVEVŐK

A Budapest Galéria megbízásából felkért szakértő:
Kontur András szobrászművész

A Budapest Galéria részéről:
Dr. Szerdahelyi Márk művészettörténész, osztályvezető
Dr. Schmidt Péter művészettörténész, jegyzőkönyvvezető

4.) KÖRÜLMÉNYEK ISMERTETÉSE

2026. augusztus 10-i dátummal Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata képzőművészeti szakértői állásfoglalás iránti kérelmet nyújtott be a XI. kerület, Bartók Béla út 130. sz. alatti Karinthy Színház homlokzatára Majoros Áron Zsolt által tervezett Karinthy Márton domborműves emléktáblával kapcsolatban. Az Önkormányzat szándéka a relief állításával a névadó Karinthy Mártonnak (1949–2019), Újbuda egykori díszpolgárának – aki sokáig a kerület egyik jelentős színházát vezette – méltó emléket emelni. A dombormű megvalósításával megbízott alkotóművész egy háromfős meghívásos pályázat által lett kiválasztva a család egyetértésével.

A bírálatot megrendelő Önkormányzat a zsűri részére eljuttatta Majoros Áron Zsolt szobrászművész dokumentációját a domborműtervről, mely a színházépület nyújtotta helyszínen bemutatása után a műleírás és a művészeti koncepció részletezésén kívül tartalmazza az alkotás műszaki adatokkal ellátott látványterveit is (helyszíni látványtervet nem). E szerint közvetlenül a mellékbejáratától jobbra, szemmagasságban kerül elhelyezésre az alkotás, a jelenlegi információs tábla helyére. A műszaki adatok alapján a patinázott, viaszolt felületű bronz dombormű mérete 90 x 80 x 8 cm lesz, melyet antigraffiti réteg is véd majd. A relief tervezett súlya 30-35 kg és négy 15 mm átmérőjű rozsdamentes csappal, 300 mm mélyen kerül rögzítésre a homlokzaton, ragasztással. A dokumentációt lezáró árajánlat pontosan rögzíti az egyes munkafázisokat. Az

alkotóművész a zsűri rendelkezésére bocsátotta az emléktábla 1:2 arányú modelljét (a portrédombormű plasztilinnál, a relief egyéb részei 3D nyomtatott formában).

Az alkotóművész a dokumentáción túlmenően is részletesen kifejtette az emlékdombormű koncepcióját – korunk művészeti igényeinek megfelelően –, a realisztikus portrén túlmutató konceptualista megvalósítását. A relief Karinthy Márton központi alakjából fejlődik kifelé évgyűrűkre emlékeztetően, összhatásban „amfiteátrumszerűen”, – megidézve Karinthy Ferenc és Frigyes karakterisztikus profil vonásait és velük együtt a koncentrikus sziluettekkel utalva arra a nehéz örökségre, melyet a Karinthy név a színházigazgató számára jelentett. A művész megfogalmazása szerint alkotása „egyszerre portré, családtörténet és a magyar irodalom, valamint színház iránti tisztelet”.

5.) SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A zsűri üdvözölte a neves színházi szakember részére történő domboműállítást, egyúttal dicsérte az alkotás kortárs művészeti koncepcióját is. Kiemelte ugyanakkor, hogy a nyilvános képzőművészeti pályázat kiírása szélesebb körű lehetőséget biztosít a kortárs művészeti megközelítések és a változatos megjelenítési formák érvényesítésére. Problémát jelent, hogy a helyszíni látványterv hiányában az alkotás arányos, homlokzati elhelyezése és annak összhatása nem szemrevételezhető. Ezzel együtt a zsűri néhány kisebb módosítást javasolt a készülő alkotáshoz:

1. Karinthy Márton központi portréreliefjénél jobban kihangúlyozandó a gallér, ellenkező esetben nem kívánt asszociációkat generálhat.
2. A profilból ábrázolt homloknál előnyösebb lenne, ha a szemöldök feletti, függőleges sík rész után látszódná a (koponya vonalát a fejtető irányában követő) ív, melyhez a haj kissé feljebb mintázandó.
3. Megfontolás tárgya lehet a szemgödör külső pontjának kis mértékben való hátrébb helyezése.
4. A mintául szolgáló fotón a színházigazgató füle igen jellegzetes, a fülkagyló külső peremének ívén közel derékszögű törés látható. Ezt a karakteres jegyet a domborművön is jobban érvényre lehetne juttatni.

A szakértők egyetértettek a modellen látható felirat plasztikusan kiemelkedő kialakításával; ez a blokkbetűs megoldás szavatolni fogja az olvashatóságot anélkül, hogy sértené a dombormű plasztikájának önállóságát. Az állítató Önkormányzat is elfogadta nevének megjelenítését a bal oldalsó peremen. A művész a dombormű alatti koszorútartó kampónál minél egyszerűbb, az alkotáshoz illeszkedő minimalista formát javasolt.

A tervek és a bemutatott modell alapján a Budapest Galéria a domborművet alkalmasnak találja emlékéllítésra és a szakértői javaslatok figyelembevételével támogatja annak felállítását.

Budapest, 2026. augusztus 31.

Dr. Szerdahelyi Márk
osztályvezető

Melléklet: képek (5 db)

Az állásfoglalást kapják:

- Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata, 1113 Budapest, Bocskai út 39-41.
- Főpolgármesteri Hivatal Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály
- Budapesti Történeti Múzeum
- Budapest Galéria

